

ДОВІДКА

про стан організації роботи з національно-патріотичного виховання у закладі дошкільної освіти «Івасик-Телесик» Губиниської селищної ради

Згідно з планом роботи закладу дошкільної освіти на 2022-2023 навчальний рік, в рамках підготовки до педагогічної ради № 2 «Формування у дошкільників ціннісного ставлення до своєї Батьківщини» було проведене тематичне вивчення з **10 жовтня по 25 листопада 2022 року** стану роботи педагогів з питань національно-патріотичного виховання дошкільників в дистанційній формі роботи з вихованцями та їх батьками. Вивчення здійснювалося директором закладу дошкільної освіти Бабенко Н.І.

План вивчення стану роботи з формування національно-патріотичних компетентностей у дітей дошкільного віку:

- Аналіз планування роботи з національно-патріотичного виховання в дистанційному форматі здобуття вихованцями дошкільної освіти.
- Організація роботи з батьками: форми та методи роботи педагогів з батьками з національно-патріотичного виховання.
- Аналіз куточків державної символіки в групах.

Заклад дошкільної освіти «Івасик-Телесик» Губиниської селищної ради у 2022-2023 навчальному році здійснює свою діяльність відповідно до Закону України «Про дошкільну освіту», Закону «Про освіту», Базового компоненту дошкільної освіти в Україні, «Положення про заклад дошкільної освіти», основ законодавства України «Про охорону життя і здоров'я дітей», нормативних та програмно-методичних матеріалів Міністерства освіти науки та молоді України, Міністерства охорони здоров'я України, власного Статуту. Педагогічні працівники колективу втілюють в життя державну політику в галузі освіти на основі реалізації завдань державної програми розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля». В роботі з питань національно-патріотичного виховання дошкільників педагоги керуються базовими документами: лист МОН України від 10.08.2022 № 1/9105-22 «Щодо організації виховного процесу в закладах освіти у 2022-2023 н.р.», наказ МОН України від 06.06.2022 № 527 «Концепція національно-патріотичного виховання в системі освіти України» та додаток до листа МОН України від 27.07.2022 № 1/8504-22 «Методичні рекомендації про окремі питання діяльності закладів дошкільної освіти у 2022-2023 н.р.», розроблених заходів в закладі освіти щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дошкільників на 2022-2025 роки.

Для підвищення якості дошкільної освіти, забезпечення її сталого інноваційного розвитку педагоги спрямовують свою діяльність на

формування різнобічно розвиненої, духовно багатой, оптимістично та патріотично налаштованої особистості. При цьому вони приділяють увагу такому пріоритетному напрямку освітньої роботи, як національно-патріотичне виховання у контексті розвитку духовного потенціалу особистості дитини дошкільного віку.

Метою національно-патріотичного виховання в ЗДО визначено становлення самодостатнього громадянина-патріота України, формування соціально-громадянської компетентності у дітей дошкільного віку на основі духовно-моральних цінностей українського народу, національної самобутності.

Під час аналізу перспективного та календарного планування педагогічних працівників було визначено, що в усіх вікових групах систематично планується робота з національно-патріотичного виховання, педагоги користуються у своїй роботі парціальною програмою «Україна – моя Батьківщина» (автори Каплуновська О.М., Кичата І.І., 2022 рік). В умовах сьогодення вихователі ефективно забезпечують процес розвитку і формування маленьких патріотів, тобто особистості, в якій гармонійно поєднується високі моральні чесноти: патріотизм, почуття обов'язку та відповідальності перед суспільством, Батьківщиною. Вихователі передусім розвивають емоційну сферу дітей, закладають основи моральності, допомагають відчутти єдність всього живого на землі. Знання, які педагоги дають дітям, базуються на духовному та моральному досвіді кожної дитини.

З дітьми працюють досвідчені вихователі: Литвин Т.М., Іванченко Г.М., Василенко О.О., Ткаченко О.О., Деркач Л.В.; музичний керівник та інструктор з фізкультури Дмухайло Л.В., практичний психолог Кривулько-Пискун А.С.. В методичному кабінеті ЗДО зібрано багато різноманітного матеріалу, плани діяльності, конспекти занять педагогів і посібники з національно-патріотичного виховання, що допомагають вихователям у роботі з дітьми. Постійно проводяться різні форми роботи по підвищенню фахової компетенції з національно-патріотичного, громадянського виховання дошкільників.

Аналіз методичної роботи у закладі освіти дає можливість зробити висновок, що у педагогічних працівників склалась певна система і стиль у роботі з дітьми та їх батьками, особливо під час дистанційного формату здобуття дітьми дошкільної освіти.

З метою проведення змістовної роботи з дітьми у групах створено відповідні умови: належне розвивальне середовище (іграшки, обладнання) і посібники (демонстраційний і роздатковий матеріал), куточок народознавства. Завдання щодо організації роботи з національно-патріотичного виховання педагоги вирішують комплексно у різних видах діяльності в форматі дистанційного навчання дошкільників: заняття, бесіди, ігри, індивідуальне спілкування, моральні ситуації вибору, читання художніх творів (вірші про

Україну, українські народні казки, перегляд відео та мультфільмів), участь у благодійних акціях тощо.

Педагоги будують доброзичливі, теплі, приязні стосунки з дітьми, що базуються на довірі один до одного, взаємоповазі. У своїй роботі вони використовують особистісно-орієнтований підхід до дітей, інтерактивні методи і прийоми. Вони добре вивчили матеріали «Концепція національно-патріотичного виховання в системі освіти України» та колективом розробили заходи щодо реалізації **Концепції національно-патріотичного виховання дошкільників**. Головний принцип роботи педагогів - виховання добром на духовних та культурних засадах українського народу. Завдання щодо організації роботи з національно-патріотичного виховання вирішуються комплексно – під час занять пізнавального, художньо-естетичного, мовленнєвого розвитку, екологічного та трудового виховання. Для реалізації зазначених завдань вихователі використовують широкий спектр засобів освітнього впливу (різні види ігор, художня література, природа, фізичні вправи, образотворче, музичне мистецтво тощо) в процесі провідної (предметної) та інших специфічних для дошкільного віку видів діяльності (емоційне спілкування, ігрова, рухова, пізнавальна, мовленнєва, образотворча, музична діяльність тощо).

Відповідаючи на вимоги часу, запити суспільства, у контексті духовного розвитку особистості педагоги освітнього закладу здійснюють виховання в дітях духу патріотизму. Це досягається активізацією емоційної сфери дошкільника на основі широкої поінформованості про історію, традиції, культуру України та її захисників. Важливою сторінкою є ознайомлення дітей з учасниками АТО, захисниками України в умовах воєнної агресії РФ проти нашої держави. В закладі організований стенд-виставка «Герої нашого часу» про воїнів-земляків, учасників АТО та УБД. Прикладом вдячності захисникам є створення педколективом та батьками вихованців віртуальної дошки подяки від дітей захисникам України «Тобі, мій воїне, подяка й шана», яка була розіслана через соцмережі воїнам-землякам в зону бойових дій. Патріотичні почуття дітей дошкільного віку засновуються на інтересі до найближчого соціального, природного і культурного оточення (сім'ї, батьківського дому, рідного селища, країни, традицій та звичаїв свого народу). Тому позитивне ставлення до світу закладається на основі виховання любові та поваги до найрідніших людей (мами, тата, бабусь, дідусів, братів, сестер), усвідомлення тісного взаємозв'язку між поколіннями. Тож педагоги приділяють увагу формуванню у дошкільників дієвих емпатійних проявів щодо близьких, адже мало розуміти, що таке доброта, турбота, вдячність, взаємодопомога - необхідно проявляти ці почуття у повсякденні, цінувати членів своєї сім'ї й теплоту рідної домівки.

Особливим і змістовним заходом для дітей і батьків був організований педагогічним колективом в рамках Тижня Державності «Пам'ятаємо, хто ми» День «Батьківщина починається з родини». Батьки прислали фото родини, дітей в українській вишиванці, малюнки про державні символи України, діти декламували вірші, а музичний керівник Дмухайло Л.В. змонтувала відеоролик (фотоколаж) **«Родина нас єднає»** і виклала у соцмережі для перегляду.

Патріотичне виховання передбачає також ознайомлення дітей дошкільного віку з природою рідного краю. При цьому вихователі роблять акцент на красі, розмаїтті, багатстві та особливостях природного довкілля нашої країни, виховуючи любов до нього. Колективом закладу освіти, батьками та вихованцями в рамках проекту **«Яблуневий сад»**, було висаджено на території закладу освіти більше 20 фруктових яблуневих дерев, закладено клумби квітів.

Гартування маленького патріота відбувається шляхом формування уявлень про назву рідного селища, вулиць, столиці нашої Батьківщини, про її визначні місця. Також дітей дошкільного віку вихователі ознайомлюють із державною символікою України (прапор, герб, гімн). Цікавою і корисною для них є інформація про людей, які прославили нашу країну (художників, композиторів, письменників, учених, спортсменів) та характерні риси українського народу взагалі (миролюбність, доброзичливість, гостинність, працелюбність, творчість, мудрість тощо).

Особливу увагу приділяють педагоги одному з важливих напрямків національно-патріотичного виховання – це прилучення дітей до народознавства - вивчення культури, звичаїв рідного народу шляхом ознайомлення з характерними ознаками побуту українців (житло, одяг, предмети побуту, народна іграшка), народних ремесел (гончарство, вишивка, килимарство, лозоплетіння тощо), символів (верба і калина, вінок, рушник). Для покращення роботи з національно-патріотичного виховання у закладі дошкільної освіти створено народознавчу кімнату **«Бабусина світлиця»**, де педагоги проводять заняття з народознавства, а діти ніби переносяться в життя людей тих часів. Вихователі розуміють, що у формуванні патріотично налаштованої особистості вагомою є роль народних традицій та обрядів: вони привертають увагу дошкільників до цінностей предків, створюють позитивний настрій, розкривають основи правомірної поведінки, навчають проявляти толерантність щодо всього живого. Так, в процесі ознайомлення з традиціями і звичаями, емоційний досвід дітей збагачується новими враженнями, розширюється коло їхніх знань про довкілля, зокрема про близьких людей та свою малу Батьківщину. Залучення дітей до підготовки і відзначення свят народного календаря (музичний керівник Дмухайло Л.В.) пробуджує в них любов до рідної землі, повагу до людей праці, інтерес до історії своєї країни. Виховання любові до Батьківщини, гордості за свою країну поєднується із формуванням доброзичливого ставлення один до одного.

З метою реалізації окреслених вище завдань педагога створюють умови для накопичення дітьми першого позитивного загальнолюдського духовного досвіду через активне залучення їх до різних видів діяльності: ігрової, пізнавальної, комунікативно-мовленнєвої, предметно-практичної, образотворчої, музичної, рухової, театралізованої тощо.

Широко у своїй роботі з дітьми використовують педагоги ЗДО спостереження у природному, культурному, соціальному довкіллі, читання художньої літератури та слухання народної, класичної, сучасної музики, розглядання творів образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва, а також бесіди на різні теми, самостійне складання дітьми розповідей-міркувань відповідної тематики, які мають значні потенційні можливості щодо патріотичного виховання дітей дошкільного віку з метою вироблення у них власних ставлень і оцінок, суджень, цінностей, що стануть підґрунтям для подальшого формування переконань і світоглядної позиції особистості.

Кращому засвоєнню навчального матеріалу сприяють розглядання картинок, фотографій, перегляд пізнавальних відеофільмів, ілюстрування подій і явищ, причин і наслідків дій та вчинків людей, моделей поведінки, варіантів розв'язання морально-етичних ситуацій за допомогою відео-переглядів занять, сюжетних ігор, мультфільмів, бесід та консультацій для батьків під час дистанційного навчання.

У старших дошкільників сформовано морально-вольову готовність до навчання у школі: мають уявлення про школу, сформовані сфери «хочу» і «потрібно». Діти проявляють любов до своєї країни, її традицій і культурних надбань, бережно ставляться до природних багатств рідного краю. Вихователі підтримують тісну співпрацю з батьками вихованців, використовуючи різні види роботи: онлайн навчання, анкетування, консультації, бесіди. У своїй роботі педагоги використовують підбірки ігор національно-патріотичного спрямування, відео-матеріали з питань соціально-громадянського виховання, інформаційно-методичні матеріали «Україна - рідний край», **презентації:** «Губиниха моя найкраща» (вихователь Іванченко Г.М.), «Київ – столиця України» (вихователь Литвин Т.М.), «Національна символіка», «Роль сім'ї у національно-патріотичному вихованні» (вихователь Ткаченко О.О.).

Заслуговують на увагу заходи в рамках проведення **Тижня Державності України «Пам'ятаємо, хто ми»**, проведені педагогічним колективом за допомогою батьків вихованців з використанням дистанційної форми навчання з 7 листопада по 11 листопада 2022 року.

Тема дня: «Символіка нашої держави – Україна»: мета - формування у дітей патріотичної свідомості, шанобливого ставлення до рідної землі, захисників Вітчизни, державної символіки, традицій держави.

Заходи:

- ✓ Мультфільм для дітей: «Державні символи України», аплікація

«Український рушничок» (молодша група, вихователі Василенко О.М., Ткаченко О.О.);

- ✓ Пізнавальне відео для перегляду дітей з батьками «Символи України», заняття «Народні символи України» (середня група, вихователь Іванченко Г.М.)
- ✓ Пізнавальне відео для перегляду дітей з батьками «Державні символи України», дидактична гра «Україна – моя Батьківщина» (старша група, вихователі Литвин Т.М., Ткаченко О.О.);
- ✓ **Віртуальна дошка подяки від дітей захисникам України** «Тобі, мій воїне, подяка й шана» (відео у соцмережах, музичний керівник Дмухайло Л.В., практичний психолог Кривулько-Пискун А.С.)

Тема дня: «Батьківщина починається з родини»: мета - виховання у дошкільників любові до рідного дому, родини, Батьківщини.

Заходи:

- ✓ Заняття з розвитку мовлення «Моя чарівна, неповторна Україна» (молодша група, вихователь Деркач Л.В.);
- ✓ Заняття з розвитку мовлення та ознайомленням з соціумом «Моя сім'я» (середня група, вихователь Іванченко Г.М.);
- ✓ Заняття з художньої літератури «Моя сім'я, моя родина» (старша група, вихователь Литвин Т.М.);
- ✓ Презентація для батьків «Роль сім'ї у національно-патріотичному вихованні» (вихователь Ткаченко О.О.);
- ✓ Флешмоб «Родина нас єднає» (фотоколаж) (відео у соцмережах, музичний керівник Дмухайло Л.В.).

Тема дня: «Наша мова калинова – українська рідна мова»: мета – формувати у дітей розуміння української мови як державної мови, розкрити багатство і розмаїття української мови в світі.

Заходи:

- ✓ Заняття з розвитку мовлення «Казка про мову» (молодша група, вихователь Деркач Л.В.);
- ✓ Поради батькам «Як допомогти дітям перейти на українську мову?» (молодша група, вихователь Василенко О.М.);
- ✓ Музичне відео для батьків «Наша мова калинова» та заняття з розвитку мовлення+ознайомлення з соціумом «Найгарніша в світі мова» (середня група, вихователь Іванченко Г.М.);
- ✓ Заняття з розвитку мовлення+ознайомлення з соціумом «Плекаємо рідну мову» (старша група, вихователь Литвин Т.М.);
- ✓ Презентація для батьків «Вислови видатних людей про мову» (вихователь Ткаченко О.О.);
- ✓ Відео-ролик для перегляду дітей з батькам: «Українські письменники – дітям» - співпраця з бібліотекою Будинку культури (практичний психолог Кривулько-Пискун А.С.);
- ✓ «Вірш у кадрі» (відео). Декламування дошкільниками віршів. (музичний керівник Дмухайло Л.В.).

Тема дня: «Казка вчить як у світі жить»: мета – розкрити роль української казки в житті людей.

Заходи:

- ✓ Слухання казки «Дівчина на ім'я Україна» (молодша група, вихователь Василенко О.М.);
- ✓ Дидактична гра «Вгадай казочку» (всі групи, вихователі Литвин Т.М., Ткаченко О.О.);
- ✓ Драматизація казки педагогами ЗДО «Зайчикова хатка» (відео-ролик для перегляду дітей з батькам, музичний керівник Дмухайло Л.В.);
- ✓ Заняття з малювання «Казка про калину» (молодша група, вихователь Василенко О.М.);
- ✓ Онлайн – зустріч по ініціативі Дніпропетровської обласної універсальної наукової бібліотеки "Письменник в бібліотеці. Знайомтесь." Зустріч пройшла в Губиниському БК "Ювілейний", де відбулося знайомство з поетом, прозаїком, гумористом з Дніпропетровщини Євгеном Федоровичем Безус. Учасники діалогу дізнались про життєвий і творчий шлях письменника. Він із тих письменників, у творчості яких відбивається туга за доброю людиною, за живою природою, за красою, щирістю, справедливістю та іншими корінними чеснотами, які нині піддаються тяжким випробуванням.

Тема дня: «Виховуємо маленького патріота»: мета – розкрити дитині соціальний світ і допомогти їй усвідомити своє місце в ньому як активного учасника сучасних подій.

Музично-літературна композиція «Ми діти твої, Україно» (використаний відео матеріал всіх вікових груп, відповідальна - музичний керівник Дмухайло Л.В.) показала єднання всіх дошкільників, батьків та педагогічного колективу через використання різних форм очної та дистанційної роботи у прагненні знати, берегти, шанувати українську культуру, її надбання, воїнів-захисників і віру у перемогу українського народу в боротьбі за цілісність території і свободу України.

За цей період колектив закладу дошкільної освіти брав участь у благодійних акціях для допомоги Збройним силам України:

- ✓ благодійна акція “Смілива гривня”, яка передбачала збір банкнот та монет, що перебувають в обігу, з метою збору коштів на допомогу Збройним Силам України (01.08.2022 – 31.10.2022) – зібрали 1600 гривень 90 копійок;
- ✓ акції "Алея Слави" - на території закладу освіти було висаджено ялинку на честь героїв захисників України. Цим заходом працівники та діти закладу висловлюють слова вдячності своїм односельчанам-захисникам і всім героям, які захищають нашу Батьківщину.
- ✓ благодійна акція до Дня Збройних сил України "Шана і вдячність" (солодка випічка для захисників-земляків) з 15 по 18 листопада 2022 р.- вдячність воїнам за мужність, силу, витривалість, патріотизм, за те, що

вони ціною свого здоров'я та життя боронять кордони України та захищають її інтереси.

За результатами тематичного вивчення встановлено: в закладі дошкільної освіти створені належні умови для організації роботи з батьками. Ефективність розв'язання завдань патріотичного виховання залежить від налагодженості тісної взаємодії між педагогами і батьками, особливо під час дистанційного навчання. Педагоги підтримують тісну співпрацю з батьками вихованців щодо національно-патріотичного виховання, використовуючи різні види роботи з використанням новітніх онлайн-технологій, телефонного, індивідуального спілкування та соціальних мереж: анкетування, консультації, бесіди, свята, розваги, відео-перегляди занять з народознавства, записи декламування дітьми віршів про Україну, виконання українських пісень, читання українських народних казок, перегляд відео про Україну, родину, рідний край.

В кожній групі обладнані куточки **державної символіки**. Вихователі всіх вікових груп проявляють творчість та намагаються креативно оформити куточки державної символіки. Експозиції куточків з державною символікою систематично оновлюються, постійно змінюються та поповнюються згідно тематики блоку та тематики тижня (за потребою).

Проаналізувавши куточки державної символіки в групах, можна зробити висновки: в групах куточки державної символіки розміщені у світлих, зручних для огляду місцях, на рівні зросту дитини, естетично оформлені, відповідають вимогам програми, доповнюються матеріалом по атрибутиці для проведення свят та народними іграшками: український рушник, віночок, ляльки - мотанки, дерев'яні іграшки.

За результатами тематичного контролю можна зробити наступні висновки: в закладі дошкільної освіти створенні належні умови, щодо організації роботи з національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку. Відповідаючи на вимоги часу, у контексті духовного розвитку особистості педагоги виховують у дошкільників відданість й любов до Батьківщини, готовність її захищати, формують основи національної свідомості.

Під час вивчення грубих порушень не виявлено, мали місце невеликі недоліки організаційного характеру, які були усунені до закінчення перевірки. Тому, педагогам і надалі необхідно працювати над підвищенням свого професійного рівня, над поліпшенням матеріальної бази, проявляти творчість, винахідливість у роботі з дітьми.

Саме від педагогів дошкільця залежить, яким буде майбутнє покоління українців, а відтак – у якій державі ми житимемо. У контексті сьогодення перед нами постає першочергове завдання – виховання гідних громадян, освічених, толерантних та патріотично налаштованих.

Рекомендовано:

З метою покращення роботи щодо формування соціально-громадянської компетентності дітей дошкільного віку, виходячи з вище зазначеного:

1. Визначити роботу педагогічного колективу закладу дошкільної освіти з національно-патріотичного виховання дошкільників такою, що ведеться на достатньому рівні і відповідає вимогам Базового компонента дошкільної освіти та програми розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля».
2. Педагогам закладу освіти продовжувати систематичну роботу з національно-патріотичного виховання з використанням сучасних інформаційних технологій відповідно до плану виконання заходів щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дошкільників.
3. Вихователям усіх вікових груп поповнити предметно-розвивальне середовище за освітньою лінією «Дитина в соціумі» дидактичними іграми патріотичного спрямування, демонстраційним та роздатковим матеріалом.
4. Вихователям та практичному психологу для вивчення рівня педагогічної культури та освіченості батьків в питанні виховання та розвитку дітей, проблем та запитів щодо виховання та освіти систематично використовувати в роботі анкетування.
5. Систематично проводити роботу по ознайомленню дошкільників з українськими традиціями і звичаями, з творами класиків української літератури та декоративного мистецтва, живопису.
6. Залучати батьків до проведення свят, розваг, занять в дистанційному форматі.
7. В роботі зі старшими дошкільниками посилити ціннісні аспекти виховного значення та забезпечити наступність в роботі закладу дошкільної освіти і початкової ланки гімназії з реалізації завдань духовного, патріотичного виховання.

Директор

Наталія БАБЕНКО

З рекомендаціями ознайомлені:

Л.В.Дмухайло

Т.М.Литвин

Г.М.Іванченко

О.М.Василенко

А.С.Кривулько-Пискун

О.О.Ткаченко

